

SZERETET

VALLÁSOS REFORMATUS EGYHÁZI FOLYÓIRAT

Szerkeszti és kiadja: Török Imre esperes.

A Hevesnagykunsági Ref. Egyház-
megye gyülekezeti lapja. Megje-
lenik havonként KisujszállásonElőfizetési ára: egy évre helyben
2 pengő, vidéken 2 pengő 40 fillér
Egyes példány ára: 24 fillér

Kisujszállás

1934 január hó

1934.

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁRA
Hirlapkönyvtári
I. növekedéskönyv
1934/50. sz.

Istenem! mit hoz ránk az előttünk vá-
rakozó 365 nap? Jót-e, vagy rosszat? Áldá-
sokat-é vagy próbáltatást? S eltölthetjük-é
békeességben? Vagy pedig széttépi magát
szörnyű vonaglásában ez a megzavarodott
világ? Meddig tart életünk? Irhatunk-e
még 1935-öt, meg többet is?

E kérdésekre az Égben, Istennél van a
felelet.

Kérdezzük Őt ezer imádságban s felel
szívünknek. Szent kezében van sorsunk, jö-
vendőnk, az 1934. s minden éve is a végte-
len Időnek!

Egy tudós püspök járt házamban pár
nappal ezelőtt. Kérdeztem őt, odavetve csak
úgy általánosan, szinte átabotában a nagy
kérdést: „Mi lesz a világ sorával?” — S ő,
aki különben is pompásan beszél angolul s

az angol bölcsészek műveit rendre ismeri,
csak ennyit felelt, de ez minden, Erauning
angol tudós szavaival: „Felettünk az Is-
ten!”

Úgy van! Ő mindent elintéz. Amit ma-
gunktól véghez nem vihetünk, az Ő ke-
gyelme elvégzi helyettünk.

A napok egymásnak tudományt mutat-
nak az Ő bölcseségéről... mondja szép ősi
énekünk.

Imádkozom:

Ez esztendőt megáldjad,
Ez esztendőt megáldjad,
Kegyelméből Uristen!
Bő zsírral ékesítsd
Te szent Jehova Isten!

Amen.

Hosszabbítsuk meg az Adventet!

Hogy értem én ezt: majd később tet-
szik ki ez írásomból. Meghosszabbítani jó
volna a nyarat, vagy a derűs őszi-
dőt; hogy ne kellene fűteni lakásunkat s ke-
serves küzdéssel előteremtteni a téli gú-
nyát. — Meghosszabbítani jó volna éle-
tünk örömteljes perceit, órákká, napokká,
sőt esztendőkké. — Szép volna, ha ifjú-
korunkat kiterjeszthetnénk; nem volna az
öregkor gyengesége, szenvedése. Vagy ép-
pen hogy életünket a 70, vagy ha több 80
esztendőről legalább kétannyira felszól-
hatnánk. Az olyanfajta élethosszabbítás
azonban, mint az egyszéri tudós orvos

cselekedte, aki egyetlen gyermekét, mikor
az meghalt, nem temette el, hanem bebal-
zsamozott testtel, rendes ruhába öltözöt-
ten ott őrizte a tanulószobában az íróasz-
tal mellé ültetve: bizony semmit sem ér.
Mert hiába nézett a falról száz fényképe
a szegény elhunyt fiúnak; hiába harsog-
ta szavait a sok fonográf, amelyeknek
hengerére, lemezeire még életében fel-
vette a boldogtalan atya fiának szavait:
mindez nem sokat ért, a halott testben
csak nem volt lélek, pedig ez az, ami meg-
elevenít.

Életünket csak a Mindenható hosz-

szabbítja meg az örökélet által. Jobb ez így, bölcsen van ez így. Mert hisz' az egyszeri ember is, a régi mithológia szerint, örök földi életet nyert az istenek jóvoltából, de végtére is maga könyörgött haláláért, mert annyira összezsugorodott a teste a több száz esztendő terhe alatt, hogy pókká aszott össze.

Meghosszabbítás? Csak váltót ne, én Istenem! No a gazdaadósságot azt inkább!

Én az adventet szeretném meghosszabbítani. No nem úgy éppen, hogy négy hét helyett többre terjedjen. Nem én! Hanem, hogy *egész életünkre* terjesszük ki.

Mert nekem az advent olyan nagyon kedves, s azt hiszem, mindnyájunknak is. Az esztendő boldogságos időszaka. Mikor a családi kör együtt van, rózsaszín abroszos asztal körül, melynek fölötté nagy tányérú petróleumlámpa szórja-hinti halvány fényességét, a búbos árasztja a meleget, a Biblia az édesatya előtt kinyitva, az édesanyánál a „Szikszay“, — a gyerekek a zsoltárt nyitogatják. És felhangzik egyszerre a szent ének:

*Igaz Isten, ígéretidben,
Változhatatlan Valóság!*

Egy csillag néz be a ház ablakán az égről. Tán az a Bethlehemi éppen?

Csupa emlék, boldogító emlék az advent. Egy-egy meleg könny fakad szívünk-ből szemeinken által, mikor emlékezünk. Mert emlékezünk: úgy volt régen, amint fentebb leírtuk.

És csupa remény az advent, várjuk, mint amaz első világ várta: amaz Eljövendőt!

A szívünk megújulását, a szabadulást, a jobb sorsot, a karácsonyt, s mindent-mindent, ami a mostaninál jobb, boldogítóbb!

És csupa szeretet az advent. A szülők titkolózva-suttogva beszélgetnek: mit hozzon a gyermekeknek Az, aki egykor örömet hozott Ádám árváira, maradékira? — A gyermekek is boldogan tervezgetnek valamit. Jótékony lelkek a könyörülő szeretet munkáiban fáradoznak. Oh csupa szeretet az advent.

Hogy s miként lehetne az adventet kiterjeszteni, meghosszabbítani, hogy egész életünk olyan lenne, mint az advent, tele áhítatossággal, szent énekkel, buzgó imákkal, — boldog emlékezéssel, édes reménységgel s ami mindezeknél nagyobb: tele szeretettel.

Oh jövel, Jézus, Sionnak Királya, népek Messiása, Idvezítő, Megtartó, — s havent legyen a mi egész életünk!

Török Imre.
talmaddal, Lelkeddal végezd el, hogy ad-

A világ vége

A szomszéd városbeli újság ír cikket ilyen címen. Okos, helyes cikket! Hogy hát lelkes tekintetű, egy kicsit tán fanatikus ifjú emberek is járnak-házalnak a városunkban s hirdetik, hogy: Itt a világ vége! Amint azt megjövendölte Dániel próféta s megírta János apostol a Jelenések Könyvében.

Hát annyiban igazuk is van, hogy összekavarodott és ugyan felfordult világ van most. Minden pillanatban bekövetkezhet, amit a Biblia mond, hogy: Egyik nemzetség támad a másokra. Nemesak a gyárak nagy raktáraiban van sok löpor, mi egyéb, de még a levegő is merevül puskaporos. Olvasom, hogy már a pusztító bombákat is, amelyeket majd repülőgépekről hajigálnak ránk, nem dinamittal, meg mérges gázzal töltik, hanem kolera-bacillussal. — Az el-lenségeskedés annyira elhatalmasodott, hogy maholnap nem győzik a törvényszékek a sok rágalmazási, meg egyéb pört. Ölni egymás testét-lelkét: megölni még az anyánkat is: úgy tele van az újság ilyen hírekkel, hogy már maholnap nem is olvassuk. A gonoszság úgy eláradt, a hazudozás, hamis vádaskodás, hamis eskü, pletyka, névtelen levél küldözés s a többi, hogy Serédi hercegprímás meg akarja alakítani a „becsületes emberek szövetségét“, kik sohse hazudnak, rosszat senkiről nem terjesztenek, vermet senki alá nem ásnak, nem sértegetnek, nem gyűlölnék, haragot — kivált ok nélkül nem tartanak, senkit hitéért nem bántanak. Bizony beálljunk! Vagy még jobb, ha régen benne vagyunk ebben az „egy“-letben. Legjobb pedig, ha jó keresztyének lévén, a fenti bűnökben nem is vagyunk bűnösök.

A világ vége nem úgy jö el, hogy mi is tudnánk róla, kedves adventista ifjú atyafiak! Tudnotok kellene, hogy az titkon jö el, mint a lopó. Nincs ez a mi orrunkra kötve. Isten hatalmába van ennek még a tudása is helyheztetve.

Annyi bizonyos, hogy megáradt rajtunk, mint második özönvíz, a bűn. De imhol az advent! A bethlehemi csillag szép fényes sugára; bethlehemi angyalok égi tiszta szárnya — engedjétek, hadd oszlassa

bűn sötétjét; hadd verje le suhantásával bűneink szennyét, rútságát.

Mert ha sokáig így marad, ahogy most van, hogy a föld túlsokat terem s mégis éhínség dúl itt-amott; az iparcikk özön, mégis drága; a kávé száz ezer mázsaszámra a tengerbe zúdítják amott, emitt meg vízcibere se lesz maholnap reggelire; s az egész vonalon mintha éppen ellenkezőjét csinálná az ember annak, amit a saját java és boldogsága kíván: így nem csodálom, ha egy reggelre azzal ébredünk, hogy már a világ vége elérkezett.

Mikor lesz, hogyan lesz a világ vége: én nem tudom, de még tán ti se, kedves adventisták, hanem azt tudom, hogy jó lenne Istenhez közelebb hajolnunk egy kicsit, hogy Ő is közelebb hajolna hozzánk, szegény, erőtlen, bűnös emberekhez, boldogságunkra, üdvösségünkre. Hogy lenne új Ég és új Föld, melyben lakozik az a legfőbb igazság: a szeretet!

Kisújszállás.

Török Imre.

„EZ ESZTENDŐT MEGÁLDJAD...”

Egy agg édesanya bölcs intése gyermekeihez

Valamely napon nagy levelet hozott a posta. A borítékban egy kemény összehajlított nagy papíron jellegzetes öreg írás. 80 esztendős tisztes öreg ember írta. Predikáltam is róla templomunkban. Jónak találom közölni egyebekkel is ez írás tartalmát.

Szinte egész terjedelmében szeretném magyarrá lefordítani, merthogy idegen nyelven van megírva.

Dehát csak részleteket belőle.

A nyugodt bölcs azzal a bibliai idézettel kezdi írását: „Isten jóvoltából mindent

elértem az életben; még többet, mint amennyit érdemeltem az Úrtól". Irása során később egy régi böles tanítónak amaz állítására mutat rá, hogy „Jákób, a bibliai pátriárka, nem halt meg..." Él a bibliai történelemben és népének lelkében, szellemében.

És azt mondja önmagáról: Én se halok meg, ha eltemettek is egyszer valamikor, én gyermekeim! És ezt óhajtom is, hogy így legyen! Nem halok meg, ha ezen én két rendelkezésemet megteljesítitek:

1. Hitetekhez hivek maradjatok mind halálotokig.

2. Egymást szeressétek. Véleménykülönbség vizálya sohase fajuljon köztetek.

Ha e kettőt megőrzitek, én élni fogok közöttetek a lelkeimmel, ha szinte eltemették is portestemet; de amely percben hitetekhez hűtlenné válnátok, és egymáshoz szeretetlenek lennétek, akkor halok meg igazán. Addig ne is gyászoljatok, de akkor aztán vegyétek fel a gyászruhát.

Igy írta ezt főbb gondolatokban egy 80 esztendősi tisztas agg 1904. febr. 21-én. Azóta persze elhunyt, de persze nem halt meg, mert utódai hivek a hithez és egymáshoz.

Egyházzal, templomról, Bibliáról, zsol-tárról, mindenről, ami szent, elfelejtkező, egymással pereskedő utódai elhunyt atyáknak, tartsátok emlékezetben ez intelmet: nem akkor halnak meg a jó régiek, mikor lezárják szemeiket s mi lezárjuk a koporsóikat, hanem akkor, midőn az ő általuk forrón szeretett Sionhoz hűtlen lesz a szívünk és mikor megfogyatkozik és megfagy szívünkben az egymás iránti szeretet. Egy Atyának vagyunk pedig gyermekei mindnyájan. A mi Atyánk él, tehát egymást nekünk embereknek, egy roppant nagy család tagjainak szeretnünk kell. A tanítványaitól búcsúzó Krisztus is gyönyörűen mondta: „Úgy szeressétek egymást, mint én szerettelek titeket..."

E szavakkal kellene búcsúznia szeretteitől minden haldoklónak s ezt kellene megtartaniok minden hátramaradottaknak.

Mennyivel szebb, áldottabb volna a földi élet, s mennyivel csendesebb volna elpihent szeretteink síri álma!

Török Imre esperes.

Az új Egyházi Törvények

Református egyházunk negyedik budapesti országos zsinata, amely 1928. május 8-án nyílt meg s 1933. szept. 15-én tartotta utolsó ülését, megalkotta az új egyházi törvényeket, amelyeknek legnagyobb része, az I—III. és az V—VIII. törvények 1934. január elsején életbe lépnek.

E törvényeket minden református hívőnek ismernie kellene. Megvásárlása azonban elég sokba kerül egyes embernek (3 P) s így arra gondoltam, hogy kis ujságomban ismertetem, magyarázattal is ellátván.

Ezuttal, mivel úgy a mi egyházközségünkben, mint a többiekben is, mostanában lesznek a presbiterválasztások, erről és általában a presbiteri tisztségről, a presbiterok jogairól és kötelességeiről, fogok írni. Tehát!

Egyházi Törvények: I. törvények C)

44. §. A presbiterok az egyházközség szellemi és anyagi ügyeinek intézésében, az egyházi önkormányzat gyakorlásában és az egyházi fegyelem fenntartásában közreműködő egyházközségi tisztviselők.

Kötelességeik:

a) a presbitérium gyűlésein s tanácskozásaiában résztvesznek;

b) a presbitérium bizottságaiban közreműködnek s külön megbízásuk esetén kiküldetésükben eljárnak;

c) az egyházközség tagjait az egyház és iskola iránti kötelességeik teljesítésére buzdítják, az Isten törvényének megtartására szeretettel figyelmeztetik, intik azokat, akik rendetlenül járnak (I. Thess. V. 14.), intik, mint atyjokfiát (II. Thess. III. 15.), felépítik alázatosságnak lelkével (Gal. VI. 1.);

d) a lelkipásztort egyházzvédő és építő munkájában minden irányban támogatják;

e) az egyházközségnek az ő felügyeletükre bízott tagjait időnként, de legalább egyszer évenként meglátogatják, különösen az elhagyottakat és betegeket felkeresik és a lelkigondozás és misszió munkájában a lelkipásztornak segítségére vannak;

f) a vegyes házasságokat figyelemmel kísérik s a vegyes házasságra lépő egyháztagot a házasságból születendő gyermekek vallása tekintetében az egyházra nézve káros megegyezés létesítésétől visszatartani igyekeznek, tapasztalataikra a lelkipásztor figyelmét felhívják;

g) mind magán-, mind családi életükkel, valamint az egyház iránt törhetetlen ragaszkodásukkal, tisztas magukviselésével, istenházának buzgó gyakorlásával, a sákramentomokkal való éléssel az egyháztagok előtt példaként világoljanak.

45. §. Az ellen a presbiter ellen, aki a közönséges istentiszteletekről állandóan elmarad, az urvacsorával éléstől vonakodik,

a neki kiosztott lelkigondozási vagy miszsiói munka teljesítését igazolatlanul megtagadja, vagy házassága kötésénél és gyermekei vallásos nevelésének ügyében egyházunk rovására jár el, fegyelmi eljárást kell indítani.

A presbiterek választása:

59. §. A választás közfelkiáltással, vagy ha kellő számú jelenlevő választó szavazást kíván, szavazással, a szavazók nevének nyilvános feljegyzése mellett, titkosan, szavazólapokkal történik.

A presbiterium feladatai:

74. §. a) az egyházközséghez tartozó hitek vallásos és erkölcsi életére felvigyáz, a vallásosság és erkölcsiség hanyatlását mind egyeseknél, mind családoknál célszerű egyházi eszközökkel meggátolni igyekszik, s e végből a presbitereknek a lelkigondozás körében működési körét (44. §. e. pont) kijelöli.

b) Az egyházi törvény értelmében gyakorolja az egyházfegyelmet.

c) Örökös afelett, hogy a templomi közönséges istentiszteleten, mint szintén a keresztesítés, urvacseraosztás, konfirmáció, esketés, temetés, s általán egyházi ünnepélyek alkalmával az egyházközség tagjai részéről mindenek az egyházi törvények szerint ékesen és jórenddel történjenek, a templom egyházi célon kívül más célra ne használtassék, s arra, valamint a toronyra, lelkészlakásra, egyházi és iskolai épületekre semmiféle politikai pártjelvény fel ne tűzessék.

d) Felügyel, hogy a vasárnapot és az egyház egyéb ünnepeit az egyházközség tagjai hiven és illően megtartsák.

Presbiterek új esküje:

Én... esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiu és Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök igaz Isten, hogy presbiteri tisztemben hiven és igazán eljárrok; egyházunk törvényeit megtartom, s a rám bízott feladatokat pontosan teljesítem; a gyülekezetben az igaz keresztyén hit és a tiszta erkölcs fenntartásán, a gyermekeknek református keresztyén vallásunkban való nevelésén, a szegények és elhagyottak gondozásán buzgón munkálkodom; az egyházi fegyelmet Isten igéje és a törvény alapján személyválogatás nélkül gyakorolom; az egyházközség szellemi és anyagi gyarapodását előmozdítani igyekszem; az egyház javát a magam hasznának elébe helyezem, és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy magamat egész életemmel Jézus Krisztus aláztos szolgájának s református keresztyén anyaszentegyházunk hű tagjának bizonyítsam. Isten engem úgy segítjen.

(Folytatása következik a jövő számban.)

Templomban

Fehér falú bolthajtásos templom
Kék mennyezetén arany csillagok,
Az ablakon át sok lehajtott főre
A bucsúzó nap sugára beragyog,
És minden fej glóriás lesz tőle.

Dolgos kezek imára kulcsolódnak,
Az orgonából halk zsolozsma száll
Lélekringatón, s fenn a katedrán
Szelíd krisztus-arcu pap predikál
Feltámadásról a halál után.

Az ige száll. És a pap belőle
Fehér békevirágot hinteget,
A nap utolsó aranysugára
Most bucsúzóra integet,
Mégegyszer rásüt — a bibliára...

S míg az imádság szent szavával
Végigsimít a hívő lelkeken,
A hüvös tiszta templomi csendben
Érzem, fáradt, megbékélt szívemmel
Feléd hajlok én Istenem...

Kisujszállás.

Vajda Teréz

Krisztus személye

„Miképpen vélekedtek ti a Krisztus felől? Kinek a fia?” — Megváltónk ezt a kérdést intézte földi élete utolsó napjaiban a köréje csoportosuló farizeusokhoz, Máté 22: 42. Ne feledjük, hogy e kérdésnek ránk és üdvösségünkre nézve is kimondhatatlanul nagy jelentősége van. Minden azon fordul meg, hogy mi magunk hogyan vélekedünk a Krisztus felől.

Az utolsó jeruzsálemi út előtt, Cézárea Filippi táján Jézus megkérdezte az ő tanítványait: „Ti kinek mondotok engem?” A világ sorsa fordult meg Péter emlékezetes válaszával: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten fia”. Jézus helyesen találta a választ s így szólt Péternek: „Ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat”, Máté 16: 15—18. Az Úr eme nyilatkozata határozottan mutatja, hogy Krisztus istenfiúsága az a szilárd fundamentum, amelyen az anyaszentegyház épül. Aki hát Jézust pusztára emberfiának tartja, vagy aki azt képzei, hogy Jézus Krisztus és az emberek között csak fokozati különbség van, a leghatározottabb támadást intézi a keresztyénség örök alapjai ellen. Igaza van Pálnak, ki így ír I. Tim. 3: 16-ban: „Mind den versengés nélkül nagy a kegyességnek eme

titka: Isten megjelent testben, megigazított Lélekben, megláttatott az angyalokól, hirdettett pogányok között, hittek benne a világon, felvitetett dicsőségbe“. Aki Krisztus istenfiúságát tagadja, soha igazán keresztyén nem lehet.

Pedig bizonyos, hogy az egyház kezdete óta sokan tagadták ezt. Pál apostolnak a kolossébeliekhez írt levele főképpen azt a célt szolgálja, hogy Krisztusnak, mint Isten örökkévaló Fiának dicsőségét a világ elé állítsa s a híveket megóvja azoktól a hamis tanítóktól, akik tagadták Krisztus istenfiúságát. Feledhetetlenül szép szavakkal magyarázza Krisztusnak, mint Isten Fiának fenségét a Zsidókhöz írt levél s bőségesen kifejti, hogy Istennek emez Egyszülött Fia az egyetlen Főpap és közbenjáró az emberek és Isten között, aki a maga egyszersmindenkori áldozatával a bűnt, halált, ördögöt, poklot úgy megrontotta, erejét, hatalmát úgy elvette, hogy azok többé kárhoztatásunkra nem árthatnak. De ki feledné János evangéliumának feledhetetlenül szép érveit Krisztus istenfiúsága mellett?

Nagy diadala volt az igazságnak, mikor a ker. egyház összes püspökei Kr. u. 325-ben a niceai zsinaton a Krisztus istenfiúságát tagadó ariánusokkal szemben a következő hitcikket alkották: Jézus Krisztus Isten Fia, az Atya Elsősülötte, az Atya lényéből való, Istenből való Isten, világosságból való világosság, egylényegű az Atyával. Krisztus anyaszentegyháza, mely az Istennek teljes szent igéjére van fundálva, mindenkor ragaszkodott e hitvalláshoz s a jövőben is ragaszkodni fog.

Azok a támadások, amelyeket az emberek e hitcikk ellen valaha kezdtek, mindnyájan alapjában véve a bűn lekicsinyléséből származnak. Ha a bűn nem a legnagyobb megromlás, nem iszonytató kárhozat, aminek a Szentírás rajzolja, akkor természetesen arra sincs szükség, hogy Isten testté legyen s keresztet hordozzon az emberiség legnagyobb ellenségének legyőzésére. Akkor igazuk van a zsidóknak, akik a kereszt miatt megbotránkoztak. Hiszen az emberiség magát is megválthatja. Igazuk van a görögöknek is, akik a keresztet bolondságnak tartották. Nem kell többé gúnyolódni a kereszt felett s Jézus megmarad jámbor fanatikusként, aki a maga vélt igazsága mellett vakon rohant bele a legszörnyűbb pusztulásba.

Hogyan egyesül Krisztusban az isteni és emberi természet, számunkra örök titok marad

a földön. Csak amellet kell szilárdan megállanunk, amit a Szentírás mond: hogy Krisztus Isten Fia s amellet amit épp oly gyakran ismét: Krisztus Ember Fia. Mindakettőnek okvetlen lennie kellett. Ha csak ember lett volna, nem válthatott volna meg bennünket, mert ember az embert meg nem válthatja, Zsolt. 49: 8. A mi Megváltónk Úr és Isten, Ján. 20: 28; ő az életnek fejedelme, Ap. Csel. 3: 15. A legnagyobb mindazok között, akik valaha e földön jártak, beleszámítva az angyalokat is, de egyben hozzánk mindenképpen hasonló ember is, aki hozzánk hasonlóan megkísértetett mindenekben, hogy így ismerje meg embervoltunk minden nyomorúságát s így Megváltónk és Szabadítónk lehessen.

Czeglédy Sándor.

Két jóltevőm

Nevüket nem nevezem meg; olyan nemes gondolkozásuak, hogy ezt nem kívánják. „Ne tudja a te balkezed, amit a jobb cselekszik.“ Az egyik a „Szeretet“ jóltevője. Tudja jól, érző nagy szíve diktálta, hogy szegény kis ujságom küzködik a végveszedellel, 30 P-t küldött hát előfizetésül 1934-re. — A másik az imádságos könyvemnek fogta pártját s 20 példányt vett meg kiosztás céljára, jelezvén azt is, hogy kiknek osszam szét — karácsonyi prezentképpen.

Jól esik a gyöngéd figyelem s boldogítanak az erről, meg szerény munkám megbecsüléséről szóló szíves soraik. „Beesben fogom tartani ezt az igazán szép és nemes munkát — írja az egyik a kis imakönyvről — s a „Szeretet“-ről emlékezve így folytatja: „Nagy öröm, mikor megérkezik és nagy lelki üdülés olvasgatni.“ A másik „gazdag tartalmunak“ mondja kis imakönyvemét s azt írja róla továbbmenőleg: „Ennek bizony ott kellene lenni az egyházmegyéhez tartozó minden hívek asztalán. Nagy áldás fakadna belőle. Ha módom volna hozzá, — odatenném minden házba...“

Im ezek és ezekhez hasonlók jutalmaznak engem munkám után s adnak biztatást és erőt a további küzdelemhez. Boldogan dolgozom, írok, bár fájós kézzel is, lelkem nem fáradt, — dolgozom az engem mindenben nagy kegyelemmel segítő Istenben bízva.

Nemcsak református hittestvéreimtől, de idegen felekezeti testvéreimtől is bokrosával kapom az elismerést és biztatást. Itt köszönöm meg mindnyájuknak. Különösen kiemelem egy tőlünk távollakó róm. kath. urhölgy sorait, részletes levelét, amelyből részleteket ha most nem, mert kis ujságom terjedelme nem engedi ezuttal, de a legközelebbi számban közreadok.

Imakönyvemből van még nálam 2—300 példány (ma dec. 14.) eladatlan. Akik karácsonyi ajándéknak meg nem vehették, újévre megszerezhetik. Sylvester estén, úgy 12 óratájt, mikor épen kezdődik imakönyvem használati ideje — szép ajándék lenne szeretteinknek!

Akik imádságaimat mondogatják majd az 1934. év napjain, találjanak próbáltatásaik között nyugodalmat lelküknek s találjon meghallgatásra Istennél minden eszedezésük!

A két jóltevőhöz jött harmadik is, és jönni fog, azt remélem, tizedik és tizededik is még.

Egy vasúti főtiszt minden alantása szá-

mára, pedig azok 31-en vannak, vett egy-egy imakönyvet karácsonyra.

Földesurak, hivatali főnökök de szép dolgot mívelhetnének a fenti példák nyomán! Ahelyett, hogy egy-egy esomó szivart, üvegkonyakot, mi egyebet ajándékoznak, menyével szebb s jobb volna egy egész évre szóló imakönyv. Bizony áldottabb lenne a ránk következő 365 nap, az 1934. esztendő!

Az imakönyvem ügyéről, a sok megható esetről majd még beszámolok. Most folyik a kebelbeli gyülekezetben az árúsítás. Debrecenbe, szülőföldemre 400 példányt küldtem.

A karácsonyi palota

Budapesten jártomban egyszer hosszabb utat tettem villamoson. Egykedvűen hallgattam, amint a kalauz egymásután elkiáltotta a megállóhelyek neveit. Egyszerre valami kedves jelenségre lettem figyelmes. „Karácsonyi-palota!” — kiáltotta a kalauz, amint a villamos megállt. Utána bájos gyermekhang selypítette, mintha gyönyörű mesecímet mondana ki: „Kajácsonyi palota...” Az a kisgyerek bizonyára nem gondolt arra, hogy most egy Karácsonyi nevű nagyúr palotája előtt álltunk meg, hanem elképzelt valami nagy, nagy meseházat, ahol csupa kivilágított karácsonyfákkal van tele minden szoba, alattuk tömérdek csillogó játék s az egész palotát jó gyermekek kacagó öröme ragyogja be.

Ez a gyerekhang cseng fülemben most, advent idején. Elgondolkozom. Gyermekekörünkben mindnyájunknak volt karácsonyi palotánk. Egyikünk tetőig érő, gazdagon rakott fenyőfát kapott minden karácsonykor, másikunk csak néhány pircs almát, egy marék diót, de a karácsonyunk palotában lakott mégis. Gyermeki képzeletünk építette ezt az álompalotát. Benne lakott minden karácsonyi öröm, az édesanyánk kezével dagasztott kalácsból formált galambtól a gyönyörű énekig, amely színes képekben vonultatta el előttünk a karácsonyi történetet angyalokkal, pásztorokkal, jászolban fekvő kicsiny Jézussal:

„Az Istennek szent angyala
Mennyekből hogy alászálla...”

Gyermekekörömök drága szép karácsonyi palotája de hamar kis kunyhóvá zsugorodott össze! Nincsen már palotánk, nincs színes képzeletünk, gondot jelent a hétköznapunk, talán még nagyobb gondot az ünnepünk: hogyan, honnan varázsoljunk nevetést azoknak az arcára, akiknek karácsonyi örömet akarnánk szerezni?...

A szükség rongyos gúnyájában közeledik hozzánk a karácsony. Éhező gyermekek, elszegényedett családok sóhajai elnyomják szívünkben a régi dicséret szavát:

„Nagy örömet majd hirdetek,
Melyen örvend ti szívetek.”

Pedig nem ez az oka annak, hogy nem találjuk a karácsonyi öröm palotáját.

Karácsonyestéken meg-megállok falusi házunk udvarán. Az utcáról ide-oda vándorló lámpácskák imbolygó fénye vetődik be. Aztán hol egyik, hol másik szomszédból hangzik át csilingelő, vékony gyermekhangokon: „Szerencsés jóestét kívánok! Meghallgatják-e kigyelmetek az Isten igéjét?”

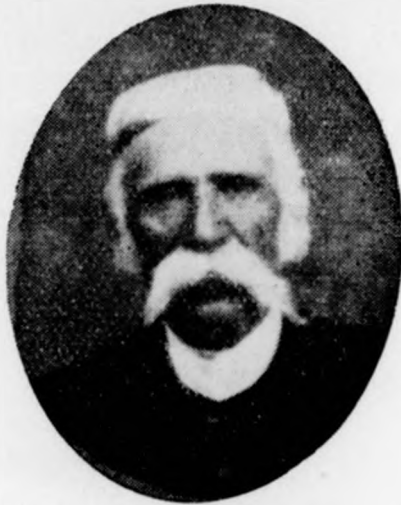
Gyermekeköröm óta hányszor, de hányszor hallottam a kántálók beköszöntő kérdését! Sohasem hallhatom elégszer. Most, hogy ide leírom, úgy érzem: kezemben van a karácsony palotájának csodakulcsa: „Meghallgatják-e kigyelmetek az Isten igéjét?”

Elsüllyedt álompalotánk: semmibe enyészett gyermekörömeink helyett új, igazi örömök palotája vár. A betlehemi istálló királyi palotává, a jászol trónussá változik, pásztorok, bölcsék királyi nemzetiséggé lesznek annak a számára, aki meghallgatja, szívébe fogadja az Isten igéjét.

Én édes, szegény magyar népem, odatalálsz-e a karácsonyi palotába?...

Drága kicsi testvéreim, kántáló gyerekek, ha lyukas esizmában is, ha rongyos kendőben is, járjatok végig minden magyar utcán, kiáltsátok bátran, hangosan, nagy éjszakánk lámpáshordozói, hogy „Meghallgatják-e kigyelmetek az Isten igéjét?!”

Hátha kinyílnak a befagyott ablakok, hátha fölélednek a gondbadermedt szívek?

HALOTTAINK**NÁNÁSI ALBERT PRESBITER
EMLÉKEZETE**

Még a kenderesi konferencián történt, hogy pesti urak megkérdezték tőlem, ki az a szép magyaros arcú, Kossuth-szakállas kisujszállási ember? Nánási Albert volt. Meg is hagyták, hogy fényképeztessem le valahogy. Dehát a magyar ember nem igen szereti magát semmiféle masina elébe állgatni. Inkább ágyucsó elébe, mikor a vitézi bátorságot kell megbizonyítani.

Igy aztán csak ilyen ábrázolattal szolgálhatok a „Szeretet“ kedves olvasóinak Nánási Albert presbiterünkről. Egyszerű fénykép-felvétel alapján készült arcának mása, amelyet emlékezetnek okáért itt közlünk.

Szép halála volt e hitbuzgó embernek, ki különben testvérel együtt szép üvegezett templomi ülőhelyet készítettett a mindenkorai lelkésznek részére (kinek jutna eszébe ilyen gyöngédség e nehéz gondú időkben?) — szép halála lett mondom: november hónap utolsó napján presbiteri gyűlést tartottunk épen; indult ő is házából, bezárva kulccsal háza ajtaját, presbiteri gyűlésbe... s összerogyott. Dec. 1-én kondukt a gyászharangszó s 2-án eltemettük.

Ott van már lelke szerint a huszonnégy vének között, kik az Úr trónja körül vannak. Szerettei: gyermekei, egyetlen testvére, minden ő hozzátartozóikkal, találjanak vigasztalást Istennél!

**NÉHAI LUKÁCS ISTVÁN
EMLÉKEZETE.**

Kedves derült arcú, vidám lelkű ember végezte be földi életét Kunhegyesen december hó 12-én, akinek emlékezetét örökíteni szándékozom most kis ujságomban.

Özv. Csegey Jánosnének s dr. Lukács Imre mezőtúri orvosnak testvére volt, s a

kedves emlékü Fogarasy Dezsőkét, kit egész városunk nagy gyászával temettünk el ez ó-év május 2-án, szerette nagyon ez a boldogult jó ember, a Dezsőke kis testvérekével együtt, akik aztán e szeretet viszonzásául „nagyapának“ nevezgették a boldogemlékü Lukács Istvánt.

77 évet élt az érdemes ember, s hosszú élete folyamán, míg Kenderesen lakott volt, sokáig volt im. Kormányzónk szülőhelyének nagy tiszteletben tartott főbírája. — Szívgyengesség, szélhűdés vitte sírba a kedves jó embert. Testvéreit, szeretteit vigasztalja a Mindenható, ki egykor szent Fia által egy egész világot vigasztalt meg amaz első adventben.

Ő már, kit e földi adventben eltemettünk, ott van az örökkétartó adventben.

Emléke itt e földön, közöttünk, lelkünkben áldott legyen!

Sokszoros öröm

Ilyenről is írhatok, Istennek legyen ezért hála! — Városunk egyik első családjának, polgármesterünk Dr. Gaál János családjának örömről, örömnepéről emlékezem.

A polgármester s hitvese 25 éves házassági jubileumukat ünnepelték december hó 11-én s ugyanaznap virággal beborított kocsin ment a menyasszony, egyik kedves leányuk a mi nagy templomunk felé s hallatott a szent esküszó, bételjesedvén a 45. zsoltár tanítása is: „A te jegyessed áll jobbod felől aranyos öltözetben“. Ott állott a kedves ifjú hölgy mellett Jakab Miklós honvédszázados, a boldog ifjú férj. S ugyanaznap tartotta eljegyzését az ünneplő szülők második leánya is. És micsoda örömmel szívében nézhetette végig, érezhette át mindezeket egykori öreg polgármesterünk özvegye, a tisztas nagyasszony! Örömhöz örömhöz adassanak az örvendő szíveknek! Városunk s egyházunk nagy közönsége együtt örül az örülőkkel s az Istent áldja az adventi öröm megsohasításáért, az örök kegyelemnek a szívekre kiáradásáért.

Imakönyvem árát nem jegyeztem oda a könyv címlapjára, szándékosan. Sokan kérdezik is azóta. Most hát ide nyomatom: boltban vagy nálam vásárolva 1 P, postán küldve 1 P 20 f. Könyvem a Sylvester nyomda a legizlésebben állította ki.

**Bizalommal kérem
kis ujságomnak ismerősei
között szives terjesztését!**

Sylvester irodalmi és nyomdai r. t. Budapest VI., Hermina-út 37. — Felelős üzemvezető: Schlitt Henrik